

KOMMUNLEDNINGSKONTORET
 Helena Knutsson

Behovsprognos av bostäder för personer med funktionsnedsättning, period 2016-2025

Sammanfattning

Behovsprognosen visar att fram till 2025 behövs ca 190 bostäder för personer med funktionsnedsättningar utöver det behov som är tillgodosett inom kommunen idag. Prognosen bygger både på känt behov inom verksamheten samt ett behov till följd av Täbys väntade befolkningsökning. Merparten av behovet, drygt 150 bostäder, utgörs av behov som är känt inom verksamheten idag. Behovet finns framförallt bland boende beviljade enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS.

Tabell 1 Prognostiserat behov av boende enligt LSS och SoL

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Årligt behov LSS	31	22	20	13	8	12	10	12	12	12
Årligt behov SoL	2	7	7	3	3	4	3	3	2	2
Årligt behov LSS och SoL	33	29	27	16	11	16	13	15	14	14
Ack. behov LSS och SoL	33	62	89	105	116	132	145	160	174	188

Anm. Prognosen baseras på det bostadsbestånd som finns idag, d.v.s. i prognosen har inte hänsyn tagits till kommande bostadsproduktion.

Årets behovsrapport visar på ett större behov av bostäder jämfört med förra årets rapport (ca 20 fler bostäder 2025). Det beror bland annat på att prognosen nu även innefattar behovet av bostäder till följd av befolkningsökningen, något som inte var fallet i förra årets rapport.

Behovsprognosen är en del av underlaget till kommunens lokalförsörjningsplanering. Ställningstagande kring hur dessa behov ska tillgodoses blir en del i den strategiska planeringen. Prognosen ska också bidra till att förtydliga för olika aktörer vilka behov av boende som socialnämnden har för personer med funktionsnedsättning.

Inledning

Socialnämndens ansvar för människor med funktionshinder beskrivs i 5 kap. 7 § socialtjänstlagen (2001:453), SoL. Där stadgas att socialnämnden verka för att personer, som av fysiska, psykiska eller andra skäl möter betydande svårigheter i sin livsföring, får möjlighet att delta i samhällets gemenskap och att leva som andra. Socialnämnden ska även medverka till att den enskilde får bo på ett sätt som är anpassat efter hans eller hennes behov av särskilt stöd. Kommunen ska inrätta bostäder med särskild service för dem som till följd av sådana svårigheter behöver ett sådant boende. Biståndet ska tillförsäkra den enskilde en skälig levnadsnivå (4 kap. 1 § SoL).

En boendeinsats kan också beviljas enligt lagen (1993:387) om stöd och service till funktionshindrade (LSS) om personen tillhör lagens personkrets och har ett behov av boende. Målet med insatserna är att den enskilde får möjlighet att leva som andra och ska genom insatserna tillförsäkras goda levnadsvillkor.

I socialnämndens ansvar ingår att på strukturell nivå delta i samhällsplaneringen genom att beskriva de behov som nämndens målgrupper förväntas ha. Behovsprognosen är en del av underlaget till kommunens lokalförsörjningsplanering. Ställningstagande kring hur dessa behov ska tillgodoses blir en del i den strategiska planeringen. Prognosen ska också bidra till att förtydliga för olika aktörer vilka behov av boende som socialnämnden har för personer med funktionsnedsättning.

Om behovsprognosen

Prognosen visar på behovet av bostäder inom Täby kommun för socialnämndens verksamhet för personer med funktionsnedsättning. Prognosen redovisar de behov som finns utöver de boendeinsatser som idag är tillgodosedda inom kommunen. Prognosen baseras på det bostadsbestånd som finns idag, d.v.s. i prognosen har inte hänsyn tagits till kommande bostadsproduktion.

Behovsprognosen består av två delar. Den första delen utgörs av det behov som är känt av verksamheten idag. Det kan ofta handla om kontakter med föräldrar vars barn i de flesta fall redan erhåller andra insatser och som i framtiden sannolikt kommer att ha behov av bostad. Behovet kan även innefatta personer som idag är placerade utanför kommunen men som bör erbjudas bostad inom Täby.

Den andra delen av prognosen utgörs av behovet till följd av den väntade befolkningsökningen i Täby. Täby är inne i en expansiv fas och förväntas växa framöver. Den senaste befolkningsprognosen för Täby visar att befolkningen väntas öka från dagens ca 68 000 personer till drygt 83 000 2025. Dessutom

kommer befolkningen att öka till följd av att nyanlända samt ensamkommande barn bosätter sig i kommunen. Täbys befolkningsökning kommer med största sannolikhet innebära ett ökat behov av boende för personer med funktionsnedsättning utöver vad som är känt idag. Det är svårt att förutse hur stort behovet kommer att vara för de personer som flyttar till Täby. Behovet påverkas till exempel av hur tillgängliga de nybyggda bostäderna är.

Från mitten på 2000-talet har beviljade boendeinsatser enligt LSS i förhållande till befolkningen i Täby legat på en stabil nivå (drygt 0,2 procent).¹ För att fånga det framtida behovet av boende när befolkningen växer antas därför att detta förhållande består även framöver. För boendeinsatser enligt SoL används samma metodansats, dagens nivå på beviljade insatser i förhållande till Täbys befolkning antas bestå framöver.

Behov av bostäder enligt LSS

Boendeinsatser enligt LSS är dels boende i familjehem eller bostad med särskild service för barn eller ungdomar, dels bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna.

Bostad med särskild service för barn och ungdomar (9 § 8) riktar sig till barn med behov av speciellt stöd.² I denna boendeform finns personal dygnet runt. Boendealternativ för bostad med särskild service för vuxna (9 § 9) är gruppboende och serviceboende. En gruppboende är en bostad med gemensamma utrymmen där service och omvårdnad kan ges dygnet runt. I ett gruppboende bör i regel tre till fem personer bo, undantagsvis sex boende³. Gruppboende är avsedd för personer med ett så omfattande tillsyns- och omvårdnadsbehov att mer eller mindre kontinuerlig närvaro av personal är nödvändig.

Serviceboende är en bostad med god tillgänglighet där service och omvårdnad kan ges dygnet runt av personal i den omfattning den enskilde behöver. Serviceboende kan vara en lämplig mellanform av bostad mellan ett helt självständigt boende i egen lägenhet och en gruppboende.

Annan särskilt anpassad bostad (9 § 9) är en bostad med viss grundanpassning till den funktionsnedsattas behov i det normala bostadsbeståndet. Boendealternativet har ingen fast bemanning.

---

¹ Statistik är hämtat från Socialstyrelsens rapportserie Personer med funktionsnedsättning – insatser enligt LSS.

² Se socialnämndens riktlinjer för handläggning av insatser enligt LSS.

³ Se Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd SOSFS 2002:9 (S).

Prognostiserat behov

I Tabell 2 nedan visas det prognostiserade behovet av boende beviljat enligt LSS. I tabellen redovisas behovet utöver de boendeinsatser som idag är tillgodosedda inom kommunen.

Tabell 2 Prognostiserat behov av boende enligt LSS

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Gruppboende (9§9)	16	13	12	8	4	5	5	8	8	8
Serviceboende (9§9)	15	7	8	5	4	7	5	4	4	4
Barnboende (9§8)	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Årligt behov	31	22	20	13	8	12	10	12	12	12
Akkumulerat behov	31	53	73	86	94	106	116	128	140	152

Anm. Prognosen baseras på det bostadsbestånd som finns idag, d.v.s. i prognosen har inte hänsyn tagits till kommande bostadsproduktion.

Behovet av gruppboende består framförallt av ett behov som är känt av verksamheten idag (74 av 87). Närmare 15 av dessa finns idag placerade utanför Täby kommun men bedöms bör erbjudas boende inom kommunen. Befolkningsökningen bidrar till ett ökat behov av gruppboende med i genomsnitt en boende per år.

Även i fallet med serviceboende är merparten av behovet känt av verksamheten idag (50 av 63). Fem av dessa finns idag placerade utanför Täby kommun men bedöms bör erbjudas boende inom kommunen. Befolkningsökningen bidrar till ett ökat behov av serviceboende med i genomsnitt en boende per år.

För annan särskilt anpassad bostad bedöms tillgången av lägenheter i stort täcka det behov som är känt inom verksamheten idag.

Bostäder enligt Socialtjänstlagen

I Täby finns det ett antal olika boendeformer som är aktuella vid beviljande av boendeinsats enligt SoL. För personer med fysiska funktionsnedsättningar under 65 år köps idag platser på vård- och omsorgsboende utanför kommunen.

För personer med psykiska funktionsnedsättningar finns boendalternativen bostad med särskilt stöd och service samt stödboende. Bostad med särskilt stöd och service är ett boende med egna lägenheter, gemensamhetsrytmen och personal dygnet runt. Den enskilde ska ha så stora svårigheter att klara

vardagliga funktioner att stöd i självständigt boende inte är tillräckligt. I Täby finns denna boendeform i en del av Vedetten (Näsbypark).

Stödboende är en mellanform mellan självständigt boende och bostad med särskilt stöd och service. Personal finns tillgänglig dagtid. Den enskilde ska ha så stora svårigheter att klara vardagliga funktioner att stöd i självständigt boende inte är tillräckligt. I Täby finns denna boendeform i en del av Vedetten och Fregatten (Näsbypark).

Träningslägenheter kan beviljas till personer med funktionsnedsättning som har ett visst stödbehov men utan dagligt behov av personalstöd. Syftet är att förbereda den boende inför ett mer självständigt liv. Boendet i träningslägenhet är begränsat i tid och efter maximalt fyra år behöver den boende gå vidare till en annan boendeform.

Prognostiserat behov

I Tabell 3 visas det prognostiserade behovet av boende beviljat enligt SoL. I tabellen redovisas behovet utöver de boendeinsatser som idag är tillgodosedda inom kommunen.

Tabell 3 Prognostiserat behov av bostäder enligt SoL

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Bostad särskilt stöd och service samt stödboende	0	5	5	1	1	2	1	1	0	0
Träningslägenheter	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Årligt behov	2	7	7	3	3	4	3	3	2	2
Ackumulerat behov	2	9	16	19	22	26	29	32	34	36

Anm. Prognosen baseras på det bostadsbestånd som finns idag, d.v.s. i prognosen har inte hänsyn tagits till kommande bostadsproduktion.

Behovet av bostad med särskilt stöd och service samt stödboende består till hälften av ett känt behov som är placerat utanför Täby kommun. Idag är drygt tio personer placerade i hem för vård eller boende (HVB-hem) och särskilda boenden utanför kommunen. Bedömningen är att det finns ett behov av ett boende inom Täby på cirka åtta platser för dessa personer med mer omfattande behov i vardagen. Den andra hälften av behovet beror på den väntade befolkningsökningen.

Behovet av träningslägenheter har i stort sett hittills tillgodosetts men framöver ses ett behov av ytterligare två lägenheter per år. De boende behöver också ha en möjlighet att gå vidare till andra boendeformer när boendet i träningslägenhet upphör. Behovet av hyresrätter med rimlig hyra i Täby är därför viktigt för denna målgrupp.